

जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लि.
प्राविधिक सेवा, विविध (नर्स) समूह, तह-५, वरिष्ठ सहायक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

१. प्रथम चरण: – लिखित परीक्षा

पूर्णाङ्क :- २००

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या × अङ्क	समय
प्रथम	सामान्य ज्ञान र सेवा सम्बन्धी	१००	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	५० प्रश्न × २ अङ्क	४५ मिनेट
द्वितीय		१००	४०	विषयगत	छोटो उत्तर लामो उत्तर	१२ प्रश्न × ५ अङ्क ४ प्रश्न × १० अङ्क
						२ घण्टा ३० मिनेट

२. द्वितीय चरण : – अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क :- ३०

विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
अन्तर्वार्ता	३०	-	मौखिक

द्रष्टव्य :

- यो पाठ्यक्रमको योजनालाई प्रथम चरण र द्वितीय चरण गरी दुई भागमा विभाजन गरिएको छ ।
- प्रथम पत्र र द्वितीय पत्रको लागि पाठ्यवस्तु एउटै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक हुने परीक्षामा परीक्षार्थीले उत्तर लेख्दा अंग्रेजी ठूलो अक्षर (Capital letter) A,B,C,D मा लेख्नुपर्नेछ । सानो अक्षर (Small letter) a,b,c,d लेखेको वा अन्य कुनै सङ्केत गरेको भए सबै उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ ।
- बहुवैकल्पिक प्रश्नहरू हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या, अङ्क र अङ्कभार यथासम्भव सम्बन्धित पत्र /विषयमा दिइए अनुसार हुनेछ ।
- विषयगत प्रश्न हुने पत्रका हकमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्ने छ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम, विनियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम स्वीकृत मिति :- २०८०/११/०३

प्रथम र द्वितीय पत्र :- सामान्य ज्ञान र सेवा सम्बन्धी

भाग (अ) - सामान्य ज्ञान

१. सामान्य ज्ञान

- १.१ नेपालको भूगोल - धरातलिय स्वरूप, किसिम, विशेषता, जलवायु, हावापानी र जनजीवन
- १.२ नेपालका प्राकृतिक स्रोत र साधनहरूसम्बन्धी जानकारी
- १.३ नेपालको इतिहास- नेपालको इतिहासका महत्वपूर्ण घटनाहरू
- १.४ नेपाली समाजका परम्परा, सामाजिक मूल्य र मान्यता, धर्म, जातजाति र भाषा
- १.५ नेपालको संविधान (भाग १ र ३)
- १.६ नेपालको राजनैतिक विभाजन, संघ प्रदेश र स्थानीय तह सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- १.७ विज्ञानका महत्वपूर्ण उपलब्धीहरू सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- १.८ राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय महत्वपूर्ण समसामयिक घटनाहरू
- १.९ विभिन्न आधारभूत वैज्ञानिक परिमाण र तिनको मापन (Measurement) - CGS, MKS, FPS, SI System, इत्यादी सम्बन्धी ज्ञान

२. साधारण गणित

- २.१ जोड, घटाउ, गुणन, भाग, प्रतिशत, नाफा नोक्सान

३. संस्थागत ज्ञान

- ३.१ जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेडको परिचय, संगठनात्मक संरचना र कार्यक्षेत्र
- ३.२ जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेडको कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी - विदा, आचरण र विभागीय कारवाही सम्बन्धी व्यवस्था
- ३.३ नेपालमा बिद्यालयस्तरीय पाठ्यपुस्तक र जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेडको भूमिका
- ३.४ नेपालमा बिद्यालयस्तरीय पाठ्यपुस्तकहरूको बिक्री वितरण सम्बन्धी व्यवस्था
- ३.५ जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेडमा बिक्रेता सम्बन्धी व्यवस्था
- ३.६ जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेड प्रबन्धपत्र तथा नियमावली
- ३.७ जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लिमिटेड, कर्मचारी सेवा सर्त विनियमावली, २०८०

भाग (आ) - सेवा सम्बन्धी

Section (A)

1. Anatomy and Physiology

- 1.1 Organs and functions of different body system
 - 1.1.1 Skeletal System
 - 1.1.2 Muscular System
 - 1.1.3 Respiratory System
 - 1.1.4 Circulatory System
 - 1.1.5 Digestive System
 - 1.1.6 Urinary System
 - 1.1.7 Reproductive System
 - 1.1.8 Nervous System

- 1.2 Structure and functions of skin
 - 1.2.1 Body temperature regulation
 - 1.2.2 Conduction
 - 1.2.3 Convection
 - 1.2.4 Radiation
 - 1.2.5 Excretion (excretion)
- 1.3 Organisms and parasites
 - 1.3.1 Virus
 - 1.3.2 Bacteria
 - 1.3.3 Protozoa
 - 1.3.4 Helminthes
 - 1.3.5 Fungi
- 1.4 Factors affecting micro organisms
 - 1.4.1 Aerobic
 - 1.4.2 Anaerobic
 - 1.4.3 Temperature
 - 1.4.4 Humidity
 - 1.4.5 Nutrients
- 1.5 Mechanism of acid-base balance
 - 1.5.1 Electrolyte
 - 1.5.2 Relationship with respiration
 - 1.5.3 Relation with excretion
- 1.6 Fluid and electrolyte replacement
 - 1.6.1 Oral rehydration solution
 - 1.6.2 Intra venous therapy
- 1.7 Pharmacokinetics
 - 1.7.1 Absorption of drugs
 - 1.7.2 Distribution of drugs
 - 1.7.3 Metabolism of drugs
 - 1.7.4 Excretion of drugs
- 1.8 Drugs acting on endocrine system
 - 1.8.1 Insulin
 - 1.8.2 Oral hypoglycemic drug
 - 1.8.3 Male and female sex hormone
- 1.9 Uses of essential drugs in Nepal

2. Fundamentals of Nursing

- 2.1 Basic needs of clients - Maslow's hierarchy of needs
- 2.2 Nursing process
- 2.3 Procedure used in Physical Assessment
- 2.4 Routes of administration of drug - Oral & Parental
- 2.5 First aid treatment
 - 2.5.1 Drowning
 - 2.5.2 Bites
 - 2.5.3 Choking
 - 2.5.4 Hemorrhage
 - 2.5.5 Poisoning
 - 2.5.6 Burn
- 2.6 Purpose, principle and methods of sterilization of different goods
- 2.7 Roles and responsibilities of nurses

- 2.8 National and international professional organization and its code of ethic
- 2.9 International Council of Nurses (ICN)
- 2.10 Stress and coping management

3. Nursing Care of Adult

Medical/surgical nursing management of the disease condition in different body system:

- 3.1 Nervous System – Meningitis, Encephalitis, Tetanus, Poliomyelitis, Epilepsy, Parkinson disease, Spinal cord injury, Head injury
- 3.2 Respiratory System – Pleurisy, Pneumothorax, Influenza, Bronchitis Pneumonia, Pulmonary TB, Bronchial Asthma, Pulmonary embolism
- 3.3 Urinary system - Urinary Tract Infection (UTI), Nephrotic syndrome, Renal calculi, Renal failure, Prostetic hyperplasia
- 3.4 Digestive System - Peptic ulcer, Oesophagial varices, Hernias, Appendicitis, Intestinal obstruction, Peritonitis, Tuberculosis of Abdomen, Ulcerative colitis, Hemorrhoids, Hepatitis, Cirrhosis of liver, Cholecystitis
- 3.5 Cardiovascular System - Congestive cardiac failure, Angina pectoris, Cardiac arrest, Varicose vein, Blood diseases, HTN (Hypertension)
- 3.6 Endocrine disorders - Hyper and hypothyroidism, Diabetes insipidus, Diabetes mellitus
- 3.7 Nursing care of gynecological & breast disorder
 - 3.7.1 Disorder of uterine bleeding
 - 3.7.2 Cystocele and Rectocele
 - 3.7.3 Uterine prolaps
 - 3.7.4 Vesico Vaginal Fistula (VVF)
 - 3.7.5 Infection of genital tract
 - 3.7.6 Sexually Transmitted Disease (STD)
 - 3.7.7 Human Immune Deficiency Virus & Acquired immune Deficiency Syndrome (HIV & AIDS)
 - 3.7.8 Breast disorder
 - 3.7.9 Infertility
- 3.8 Care of eye, ear, nose and throat
 - 3.8.1 Eye - Conjunctivitis, Blephritis, Corneal ulcer, Foreign body in eye, Cataract, Glaucoma
 - 3.8.2 Ear - Foreign body, Otitis media, Mastoiditis, Menier's disease
 - 3.8.3 Nose - Foreign body, Sinusitis, Epistaxis
 - 3.8.4 Throat - Foreign body, Laryngitis, Tonsillitis, Pharynxitis
- 3.9 Mental health problem in Nepal
- 3.10 Nurse's - responsibilities in helping the individual and family in crisis
- 3.11 Service afford to the disabled individual during the rehabilitation
- 3.12 Problem cause by immobility and their prevention

4. Community Nursing

- 4.1 Factors influencing health in Nepal
- 4.2 Elements of primary health care
- 4.3 Five basic principle of Primary Health Care (PHC)
- 4.4 Important and steps of home visit
- 4.5 Nursing in community
 - 4.5.1 Maternal Child Health & Family Planning (MCH & F)
 - 4.5.2 School health
 - 4.5.3 Public health nursing service

- 4.5.4 Industrial health Nursing
- 4.5.5 Mental health Nursing
- 4.5.6 Geriatric Nursing
- 4.5.7 Rehabilitation Nursing
- 4.6 Source of Nutrients
- 4.7 Communication
- 4.8 Epidemiology concept of:
 - 4.8.1 Infection
 - 4.8.2 Epidemic
 - 4.8.3 Sporadic
 - 4.8.4 Pandemic
 - 4.8.5 Communicable and non-communicable diseases
- 4.9 Immunization - Cold chain & Type of vaccine
- 4.10 Various health indicator and statistics
- 4.11 Environmental sanitation
 - 4.11.1 Method of refuse disposal
 - 4.11.2 Transmission of feacal borne disease
- 4.12 Method of sewage disposal
- 4.13 Water-sources and purification of water
- 4.14 Ways and means of public relation
- 4.15 Role of nurses in community organization
- 4.16 Principle, methods and media of health education
- 4.17 Roles and function of the nurses in family health care
- 4.18 Home delivery: Preparation, Care of the mother, Care of the baby
- 4.19 Family planning
 - 4.19.1 Family Planning Counselling
 - 4.19.2 Methods of Family Planning – Temporary & Permanent Methods
- 4.20 Nutritional deficiencies diseases – Kwashiorkor, Marasmus, Night blindness, Goitre, Anemia

Section (B)

5. Midwifery

- 5.1 Antenatal
 - 5.1.1 Four types of female pelvic and their effect on birth baby
 - 5.1.2 Structure and function of female reproductive organs
 - 5.1.3 Normal reproductive age and menopause
 - 5.1.4 Development of fertilized ovum and foetus
 - 5.1.5 Lie, presentation, attitude, denominator, position, presenting part, engagement, station
 - 5.1.6 Signs and symptoms of pregnancy
 - 5.1.7 Physical examination of Antenatal mother
 - 5.1.8 Duration of pregnancy: Calculation of LMP (Last Menstrual Period) and EDD (Expected Date of Delivery) week of gestation
 - 5.1.9 Growth of uterus and height in relation to gestation
 - 5.1.10 Purpose of Antenatal care
 - 5.1.11 Need of pregnant mother
 - 5.1.12 Nursing management of following condition: Minor disorders of pregnancy, Bleeding in pregnancy, Major disorders of pregnancy
 - 5.1.13 Disease associated with pregnancy - Anaemia, cardiac disease, diabetes, tuberculosis, sexually transmitted disease, urinary tract infection

5.2 Labour

- 5.2.1 Labour and its stages
- 5.2.2 Signs & symptoms of onset of true labour
- 5.2.3 Normal course of I, II, III & IV stages of labour
- 5.2.4 Mechanism of normal labour
- 5.2.5 Nursing care of mother during each stage of labour
- 5.2.6 Signs and symptoms of second stage, third stage of labour and its management
- 5.2.7 Apgar score
- 5.2.8 Immediate care of New born baby
- 5.2.9 Signs & Symptoms of separation of placenta
- 5.2.10 Complications of 3rd and 4th stage of labour.
- 5.2.11 Needs and care of mother and new born
- 5.2.12 Prolonged labour and its appropriate management

5.3 Postnatal

- 5.3.1 Definition and duration of puerperium
- 5.3.2 Principles of care in puerperium
- 5.3.3 Minor disorders of puerperium stage
- 5.3.4 Complications of puerperium stage
- 5.3.5 Breast feeding (Exclusive breast feeding)
- 5.3.6 Examination of new born baby
- 5.3.7 Congenital abnormalities

6. Nursing Care of Children

- 6.1 Definition of terms - Neonate, Infant, Toddler, Preschool, School age, Adolescence
- 6.2 Developmental characteristic and milestone
- 6.3 Adolescent changes and problem
- 6.4 Six major killer diseases – Diarrhea, Measles, Tetanus, Tuberculosis, Malnutrition, Acute Respiratory Infection (ARI)
- 6.5 Role of nurses in reduction of mortality rate
- 6.6 Common health problems of children in Nepal and its nursing management and strategy for prevention
 - 6.6.1 Dysentery
 - 6.6.2 Worm infestation
 - 6.6.3 Imperforated anus
 - 6.6.4 Undescended Testis
 - 6.6.5 Phimosis
 - 6.6.6 Hemophilia
 - 6.6.7 Rheumatic fever
 - 6.6.8 Rheumatic heart disease
 - 6.6.9 Hair-lip
 - 6.6.10 Cleft palate
- 6.7 Common health hazards of children in Nepal and their prevention

7. Behavioural Science

- 7.1 Factors and theories of effective learning
- 7.2 Characteristic of mentally health assessment
- 7.3 Component of mental health assessment
- 7.4 Classification of mental disorders
 - 7.4.1 Psychosis

जनक शिक्षा सामग्री केन्द्र लि.
प्राविधिक सेवा, विविध (नर्स) समूह, तह-५, वरिष्ठ सहायक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

- 7.4.2 Neurosis
- 7.4.3 Personality disorder
- 7.4.4 Mental retardation

8. Leadership and Management in Nursing

- 8.1 Leadership and management
 - 8.1.1 Leadership style
 - 8.1.2 Factor affecting leadership
 - 8.1.3 Management process
- 8.2 Delivery of health care services
 - 8.2.1 Organizational structure of government and non-government health service
 - 8.2.2 Integrated health services
 - 8.2.3 Co-operation and collaboration of multisectoral groups and agencies in Nepal
- 8.3 Health Planning
 - 8.3.1 National health planning and concept of National Health System
 - 8.3.2 Categories of different level of health personnel in Nepal
 - 8.3.3 Jon Description of different level of nursing personnel

प्रथम पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिने छ ।

प्रथम पत्र (वस्तुगत)					
भाग	विषय	खण्ड	परीक्षा प्रणाली	अङ्कभार	प्रश्न संख्या
(अ)	सामान्य ज्ञान		वस्तुगत बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	२०	१० प्रश्न $\times$ २ अङ्क = २०
	साधारण गणित			१०	५ प्रश्न $\times$ २ अङ्क = १०
	संस्थागत ज्ञान			२०	१० प्रश्न $\times$ २ अङ्क = २०
(आ)	सेवा सम्बन्धी	A		३०	१५ प्रश्न $\times$ २ अङ्क = ३०
		B		२०	१० प्रश्न $\times$ २ अङ्क = २०

द्वितीय पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरू सोधिने छ ।

द्वितीय पत्र (विषयगत)					
भाग	विषय	खण्ड	परीक्षा प्रणाली	अङ्कभार	प्रश्न संख्या
(आ)	सेवा सम्बन्धी	A	विषयगत	५०	६ प्रश्न $\times$ ५ अङ्क २ प्रश्न $\times$ १० अङ्क
		B		५०	६ प्रश्न $\times$ ५ अङ्क २ प्रश्न $\times$ १० अङ्क